

Kvalitetsredovisning T1 2020 - Nämndens verksamheter

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	3
2 Normer och värden.....	3
3 Ansvar, inflytande och delaktighet	8
4 Skola/förskola och hem	12
5 Skolan och omvärlden/utbildningsval - arbete och samhällsliv	13

1 Inledning

Denna förvaltningsrapport gäller för utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. Den ger en lägesbedömning av uppnådda resultat i delar av det statliga uppdraget, som det anges i verksamheternas olika läroplaner. Även de kommunala indikatorerna, som är knutna till det statliga uppdraget, följs upp i rapporten. De områden som behandlas i dokumentet är:

- Normer och värden
- Barns/elevs/ ansvar/ delaktighet/inflytande
- Skolan och omvärlden/utbildningsval-arbete och samhällsliv
- Skola och hem

Till grund för denna rapport ligger de fyra verksamhetschefernas samt gymnasiets rektors rapporter för respektive utbildningsområde; förskola, grundskola, enhet för stöd och utveckling SoU, gymnasiet och vuxenutbildningen. Verksamhetscheferna har i sin tur inhämtat sitt material från de underliggande enheternas systematiska kvalitetsarbete. Samtliga verksamheter omfattas inte av alla läroplansdelar. Vilken verksamhet som berörs av respektive del kommer att framgå under varje rubrik.

Ansvariga för rapporten är Måns Hellström (Utredare) och Maria Flinck Thunberg (Verksamhetschef stöd och utveckling).

2 Normer och värden

Nuläge och resultat

Det statliga uppdraget kring normer och värden regleras i respektive verksamhets läroplan: Lpfö18 2:1, Lgr11 2:1, Lgy11 2:2, och Lvux12 Kap.1.

Förutom det statliga uppdraget, så arbetar vi också för det kommunala målet:

"Enköpings kommun präglas av trygghet, jämställdhet och tillit".

Målet mäts för utbildningsnämnden med följande indikator:

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen enheter som bedriver ett systematiskt arbete för trygghet och trivsel	100 %	100 %	90 % <	90 % >

Samtliga verksamheter beskriver ett väl fungerade värdegrundsarbete, vilket gör att nämndens indikator redan nu bedöms vara helt uppfylld.

Verksamhetschef för förskola framhåller att värdegrundsfrågor och ett normkritiskt förhållningssätt genomsyrar förskolornas dagliga arbete. Ett synligt resultat av arbetet är att barnen visar tydliga tecken på att de blivit mer kommunikativa och stärkts i sitt samspel.

Förskolorna har arbetat utifrån ett jämställdhetsperspektiv vilket, för personalen, har tydliggjort ojämlika strukturer i den egna praktiken. En effekt av det medvetna arbetet kring jämställdhet är att vuxna ser tecken på och tolkar det som att barnen i högre grad har ökat sina

kunskaper kring respekt, öppenhet och förmågan att leva sig in i andras situationer. Flera rektorer beskriver att arbetet med förskolans lärmiljöer och material också har varit en del i arbetet. Frågor som bland annat ställts är hur förskolorna kan skapa en än mer könsneutral lärmiljö.

Verksamhetschef för grundskola anger att eleverna i Enköping kommuns kommunala grundskolor upplever en hög grad av trygghet och studiero. Förvaltningen genomför två gånger per läsår ”Ämneskollen”. Resultatet på aggregerad nivå visar att på en 4- gradig skala (1 är lägst – Är det trivsamt stämning på lektionerna?) skattar eleverna i år 1-3 den upplevda stämningen på lektionerna till ett medelvärde; 3.18. Det skiljer en del mellan ämnena men inget ämne har lägre resultat än 3. Även i år 4-6 skattar eleverna trivsamt på lektionerna som positivt; 3.0. Vad gäller år 7-9 så är resultatet något lägre- 2.9.

Grundskolorna genomför också egna enkäter kring trygghet och trivsel.

Rektor gymnasiet beskriver ett kontinuerligt arbete kring värdegrund. Som grund ligger en treårsplan som säkerställer att alla elever arbetar aktivt med värdegrundsfrågor under hela sin gymnasietid. Uppstarten sker i årskurs 1 med "LikaOlika".

Elevhälsan har ett nära samarbete med arbetslagen och engageras i temadagar och fungerar som rådgivare åt personalen.

Höst och vår genomförs en trivselenkät, där elevernas upplevelse av trygghet och studiero efterfrågas. Enkäterna har de senaste åren visat att eleverna trivs och känner sig trygga både på skolan, men framför allt inom sitt program. Cafeterian har dock angivits som en otrygg plats.

Kränkningsskälningar upprättas om det framkommer att elever på något sätt känner sig kränkta.

Skolan har övervakningskameror i de stora korridorerna och dessa säger eleverna gör att de känner sig tryggare.

Mobiltelefoner samlas in inför varje lektion.

Verksamhetschef för SoU (Stöd och utveckling) framhåller elevhälsans framskjutande plats i värdegrundsarbetet i grund- och gymnasieskolan. Elevhälsans personal - kuratorer, psykologer och skolsköterskor - arbetar dagligen aktivt med normkritiska perspektiv och värden, utifrån skolans värdegrund. Arbetet sker såväl på individnivå, som på gruppnivå och organisatorisk nivå. Professionerna arbetar för likvärdigheten mellan alla skolor.

Modersmålslärarna genomför sin undervisning i första hand utifrån kursplanen. Det centrala innehållet och kunskapskraven finns med både i kort- och långsiktig planering.

De övergripande mål och riktlinjer som beskrivs i läroplanens andra kapitel är inte lika synliga i modersmålslärarnas vardagliga arbete med eleverna. Innehållet inom normer och värden har dock behandlats under utbildningsdagar för medarbetarna. Inom de riktlinjer som behandlar solidaritet, diskriminering kränkande behandling och värdegrund i det andra kapitlet finns tydlig koppling till det centrala innehållet i kapitel fem om språkbruk kultur och samhälle.

Varken ENV eller ENaT har i första hand utvecklats för att arbeta med normer och värden. Men genom att alltid visa respekt för de elever man möter visas i handling hur man kan uppföra sig respektfullt. ENV och ENaT:s huvuduppgift är att implementera arbetssätt som ökar elevers motivation och därmed möjlighet att klara läroplanens kunskapsmål. ENV har dock tre teman som vänder sig till åldrarna F-9 och har normer och värden som sitt huvudsyfte. Det är teman med övningar som syftar till ökat samarbete i gruppen och att

medvetandegöra varje individs ansvar i en grupp. I verksamhetsplanen finns också erbjudanden som handlar om extra utedagar till utvalda elevgrupper med ett identifierat behov av gruppstärkande övningar. Det statliga uppdraget kring normer och värden innefattar också miljön, vilket är i fokus i denna verksamhet.

FoU- enheten har i samarbete med grundskolestöd genomfört utbildning kring "Tillgängliga lärmiljöer" för huvuddelen av grundskolornas pedagoger. Vidare har två forskningscirkel genomförts i för- och grundskola samt gymnasiet med temat "Inkludering" respektive "Särskilt begåvade barn/elever." Allt detta utifrån ett jämställdhets - och likvärdighetsperspektiv.

Att specifikt särskilja stödprocessernas inverkan på resultaten i arbetet med normer och värden är svårt. Allt värdegrundsarbete sker i samarbete med verksamheterna.

Verksamhetschef vuxenutbildningen beskriver att ett av vuxenutbildningens uppdrag är att förmedla sådana kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället och som utgår från de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna.

Målgruppen för vuxenutbildningen har idag ett större behov av stöd än tidigare. Eleverna rekommenderas att planera sin utbildning tillsammans med studievägledare för att få en korrekt studieplan med utgångspunkt i skolbakgrund, förutsättningar, behov och mål. På SFI görs planering och utvärdering av studier med elev och mentor. Det är viktigt att förstå att SFI är utbildning och att elever måste ta eget ansvar.

Eleverna trivs ofta väldigt bra med sina studier och är motiverade. De som läser på externa utbildningar läser ofta på distans, annars via annan kommun.

I samband med marknadsföring och rekrytering så arbetar YH aktivt för att främja jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv. Dock är fördelningen mellan män och kvinnor inom de olika utbildningsprogrammen relativt ojämn. För Ventilationsingenjörsutbildningen är endast 12 % av de studerande kvinnor medan andelen för Trädgårdsmästarutbildningen är 72 %.

Den andra indikator som vi valt att stämma av under "Normer och värden" kopplas till det kommunala långsiktiga målet:

" I Enköping har vi väl fungerande metoder och arbetssätt för integrering".

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen deltagare som går till arbete eller studier efter avslut i kommunala arbets-marknadsåtgärder	21 %	80 %	60 % <	60 % >

Vi kan konstatera att vi är långt från målet, när det gäller denna indikator.

Analys

Alla verksamheter bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete kring trygghet och trivsel. Indikatorn ger dock inte någon kvalitativ bedömning av arbetet.

Samtliga verksamheter beskriver ingående både kvalitét och resultat av arbetet. Just mjuka värden är svåra att kvantitativt mäta. Försök görs med enkäter t.ex. grundskolans ämneskoll. Dessa kompletteras med den bedömning som görs av personalen utifrån deras observationer

och yrkeskompetens. Den generella bedömningen är att våra barn och elever mår bra i våra verksamheter och att problem och utmaningar identifieras och tas på allvar.

Verksamhetschef för förskolan framhåller i sin analys vikten av att kontinuerligt reflektera över förhållningssätt och att se normer och värden som ett viktigt område exempelvis när ny personal introduceras.

Arbete i mindre grupper och att involvera barnen i arbetet ses som framgångsfaktorer. Barnen kommer i högre grad till tals och blir lyssnade på.

Verksamhetschef för grundskola poängterar vikten av att bedriva ett systematiskt förbättringsarbete på såväl individ/klassrumsnivå som enhetsnivå. Fokus ska ligga på det förebyggande arbetet, som då också ska omfatta individens ansvar att själv bidra till såväl trygghet som studiero.

Verksamhetschef för SoU konstaterar att stödprocessernas insatser är av stor betydelse, men kan vässas när det gäller tydlighet, tillvaratagande och utvecklande av kompetens och samverkan - på olika sätt för skilda enheter.

Rektor för gymnasiet anger att elevernas enkätsvar i de årliga trivselenkäterna vittnar om att de allra flesta känner sig trygga på skolan även om tryggheten är som allra störst inom det program eleverna går på. Elevernas trygghet är mycket viktigt för att inläring ska ske.

Det relationsskapande arbete som bedrivs runt de elever som oftast uppehåller sig i området runt cafeterian och matsalen medför att färre konflikter skapas.

Verksamhetschef för VuC kommenterar särskilt indikatorn "*Andelen deltagare som går till arbete eller studier efter avslut i kommunala arbetsmarknadsåtgärder*". En framgångsfaktor är att alla inskrivna deltagare på Jobbcentrum har en egen handläggare eller coach och att det blir kontinuitet i arbetet mot arbete eller studier. Personalen på Jobbcentrum arbetar gemensamt för att varje person ska få bästa hjälp. Kommunens förvaltningar har varit bra på att ta mot praktikanter.

Verksamheten konstaterar att vi är långt ifrån det politiskt uppsatta målet och att oro finns för att det rådande världsläget med Corona-pandemin kan orsaka ytterligare svårigheter att uppnå målet till 2023.

Förvaltningen understryker att det bör noteras att de övergripande mål och riktlinjerna inom normer och värden omfattar så mycket mer än trygghet, trivsel och studiero. t.ex. demokratiska värden, ansvar för miljö, jämställdhet, möjligheter och risker med ökad digitalisering.

Åtgärder

De olika verksamheterna identifierar en rad åtgärder och utvecklingsområden. Förvaltningen väljer att fokusera på några av dessa.

Förskolan fokuserar på fördjupning och utveckling av arbetet kring likvärdighetsbegreppet, barnkonventionen, lärmiljöer, barn och kunskapssyn samt vill undersöka hur likabehandling/trygghetsplaner tydligare kan vara en integrerad del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Grundskolan vill utveckla arbetet med kapitel 2:1 att omfatta mer än trygghet och studiero. Ett än mer tydligt fokus på det förebyggande arbetet och individens aktiva ansvar att bidra till önskat klimat är huvudspår i arbetet. De avvikelser som identifierats på enhetsnivå följs upp av rektor och lyfts i tertialsamtal mellan rektor och verksamhetschef. Skolornas

trygghetsplaner revideras årligen. Vid de fysiska ytor som upplevs som otrygga - omklädningsrum och toaletter - pågår olika försök för att öka elevernas känsla av trygghet. Det kan exempelvis handla om mer vuxennärvaro i omklädningsrum samt klassvisa toaletter.

När det gäller för- och grundskola har även **förvaltningen** uppfattat behovet att se över rutiner för kränkingsanmälan.

SoU:

Elevhälsan:

För att skapa likvärdigheten mellan skolorna, har elevhälsan diskuterat att ta fram ett "basprogram - för den lokala elevhälsan". Utifrån det kan varje skola, med sina olika förutsättningar och behov, bygga sin lokala elevhälsa på bästa sätt.

En vilja finns att utveckla ett bättre och närmare samarbete med rektorerna, dels för att få en ökad medvetenhet om vad de olika professionerna kan bidra med, dels för att bättre kunna möta upp de olika verksamheternas behov. En tydligare rollfördelning och ett tydligare samarbete med "grundskolestöd" är också eftersträvanvärt.

Elevhälsan vill vidare upprätta information om vad som kan de erbjudas när det gäller exempelvis interna fortbildningsinsatser.

Modersmål:

Ett större fokus läggs nu även på LGR 11 Kap.2, vid introduktion av ny personal. Utifrån medarbetarsamtal planeras individuella åtgärder. Det kan exempelvis vara handledning till de medarbetare som inte har möjlighet att delta på utbildningsdagar och hjälp med att påbörja planeringsarbete med tydligare koppling till läroplanen.

ENV / ENaT föreslår en översyn med chef och styrgrupp om det är så att en tydligare inriktning mot kap. 2 är önskvärd och ska genomföras.

Naturskolan tar initiativ till och genomför en extra dag per grupp vid minst fyra tillfällen under ett läsår. Långsiktigt mål: Om den här verksamheten uppskattas och verkar ge önskade resultat, skulle vi kunna utveckla detta till ett längre samarbetsprojekt. Ett sådant projekt skulle inrikta sig på att skapa ett klimat i gruppen som tillåter lärande. Att stärka gruppen och samspelet mellan lärare och elever för att på så sätt öka elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen.

Gymnasiet kommer att fortsätta utveckla samt förädla värdegrundsarbetet och även behålla tanken kring programmets lokalisering, då det visar sig att eleverna är som tryggast inom det egna programmet. Ekonomiprogrammet kommer efter sommaren flytta ut i de nya paviljongerna vilket kommer medföra att färre elever rör sig inom samma område. Detta kommer i sin tur ge förutsättningar för att färre elever uppehåller sig samtidigt utanför matsal och cafeteria, vilket kommer att öka tryggheten. Fortsatt samarbete med skolrådet och den nystartade elevkåren borgar för att personal och ledning kan fånga upp elevernas tankar.

I **Vuxenutbildningens** uppdrag och värdegrund kap. 1 betonas grundläggande värden, förståelse och medmänsklighet samt likvärdig utbildning. Utifrån detta planerar verksamheten att synliggöra studievägledarnas betydelse mer i hela organisationen för att eleven ska välja rätt och nå sina mål. För att möta behoven hos eleverna ska Komvux utveckla stödet i studiehallen. Det är viktigt att eleverna tar sitt ansvar och nyttjar de stöd som erbjuds. Informationen till eleverna behöver bli bättre om vad det innebär att läsa på distans och vad heltidsstudier innebär, även om det inte är på distans. Även att erbjuda dem som läser på distans att komma till Komvux lokaler och kunna få stöd av lärarna på Komvux ska införas till hösten. Yrkeshögskolan fortsätter sitt arbete med att verka för jämnare könsfördelning vid

utbildningarna då det efterfrågas av både reglerande myndighet och arbetslivet.

3 Ansvar, inflytande och delaktighet

Nuläge och resultat

Detta avsnitt behandlar det statliga uppdraget som rör barns/elevs ansvar, inflytande och delaktighet: Lpfö18 2.3, Lgr11 2:3, Lgy11 2:3 och Lvux12 Kap.1. Ansvarsdelen omfattar inte barn i förskolan.

Verksamhetschef förskola rapporterar om ett aktivt arbete med barns delaktighet och inflytande i samtliga förskolor. Flera rektorer beskriver hur barnens kunskaper, erfarenheter och intressen har påverkat innehållet i olika projekt och teman. I arbetet med att tydliggöra miljö och material och att öka dess tillgänglighet visar barnen intresse till självinitierade lekar, utforskande och ett större ansvarstagande för miljön. En utmaning som rapporteras är att få samtliga barn delaktiga. När det handlar om att ge barnen förståelse för demokratiska principer handlar det till stor del att barnen får rösta och att majoritetsbeslut blir avgörande. Detta kan ge tankar till hur vi kan utmana oss och fördjupa oss i demokratibegreppet; kan det vara något mer än att rösta? Att arbeta med barnrättsfrågor är även det framträdande och där har flera förskolor fördjupat arbetet med barnkonventionen som utgångspunkt.

Verksamhetschef grundskola återger skattning från ämneskollen när det gäller möjligheten till inflytande och ansvar. Resultaten är generellt något lägre jämfört med hur eleverna upplever stämningen i klassrummet. På påståendena: ”Jag är med och bestämmer hur jag lär mig” samt ”Jag är med och bestämmer hur jag visar vad jag kan” skattar sig eleverna enligt följande: Jag är med och bestämmer hur jag lär mig(4 gradig skala – 1 är lägst); år 1-3 - 3.0, år 4-6 - 2.8 samt år 7-9 – 2.6. Jag är med och bestämmer hur jag visar vad jag kan(4 gradig skala – 1 är lägst); år 1-3 - 3.2, år 4-6 - 2.9 samt år 7-9 – 2.6. Såväl elever som vuxna upplever det enklare att uttrycka sin upplevelse av studiero än huruvida man upplever att eleven har möjlighet att vara delaktiga i hur de lär sig och hur de visar vad de lärt sig. Varje skola har formella strukturer, vanligast elevråd, där ansvar och inflytande utövas. Det är dock inte så vanligt att elevråden behandlar frågor som rör undervisningssituationen. Devisen "*personligt ansvar för uppkommet resultat*" omfattar såväl elever, skolledare, pedagoger och verksamhetschef.

Verksamhetschef SoU beskriver enheternas verksamhet:

Elevhälsan

Elevhälsans medarbetare värnar på olika sätt möjlighet till inflytande.

På **individnivå** handlar det bl.a. om att alltid ha barnets perspektiv i frågor som rör dem i skolan och ibland också bli ett språkrör för de som själva inte kan föra sin talan. Psykologerna beskriver att eleven inte alltid är delaktig i beslut om huruvida en insats skall genomföras eller inte. Däremot informeras eleven och vill eleven inte delta eller samarbeta behöver psykologen fundera på hur insatsen eventuellt kan modifieras.

På **gruppnivå** framhålls ex. elevvård-, diskriminerings- och värdegrundsarbete som lägger grund för en atmosfär där elever har en möjlighet att ta ansvar och få inflytande.

På **organisationsnivå** kan det handla om samarbete med eller deltagande i elevråd, eller trivselråd. Här förs även elevernas talan genom att resultat av trivsel- trygghetsenkät lyfts med pedagoger och övrig personal på skolan.

Modersmål

Eleverna reflekterar över sina kunskaper två gånger per år vid utvecklingssamtalen. Utöver det får eleverna regelbunden återkoppling under lektionstid. Eleverna arbetar med demokratibegrepp utifrån kunskaper om hemlandets normer och värderingar jämfört med de svenska. Att delta i ämnet modersmål ställer krav på ett större personligt ansvar för eleven eftersom undervisningen sker utanför ordinarie skoltid.

ENV/ ENaT tar sin utgångspunkt i de demokratiska principer som fokuseras i Lgr 11 2:3, samt lärarens uppdrag att svara för att eleverna provar olika arbetssätt och arbetsformer.

Både ENV och ENaT arbetar ofta med elever i mindre grupper, vilket innebär att eleverna får träna att kommunicera och komma överens om beslut och handlingar. Eleven utvecklar därmed sin förmåga att arbeta under demokratiska former.

ENV har tre teman som bygger på att träna samarbetsförmåga i mindre grupper. Även lekar används för att träna samarbete i helklass.

Genom temadagar, inom de flesta av skolans ämnen, får eleverna tillägna sig förmågor genom att använda utomhuspedagogik. I mötet med utomhusmiljön, får eleverna möjlighet att använda olika sätt att lära sig. Upplevelser leder till djupinläring och eleven utvecklar sin kreativitet.

Arbetet i ENaT bygger på ett undersökande, laborativt arbetssätt där eleven tillägnar sig begrepp, modeller och teorier till stor del genom egna undersökningar och experiment, som genomförs i par eller små grupper. Därigenom får eleverna prova olika arbetssätt och arbetsformer.

Verksamhetschef gymnasiet beskriver arbetet med s.k. "studieträning". Eleverna tränar på att utveckla sina olika förmågor för att lyckas bättre i sitt skolarbete och i sin vardag. I arbetet kring studieträning samarbetar lärare, elevhälsa, SYV och skolledning. Vi ser att den psykiska ohälsan fortsatt ökar och detta kan vara ett sätt att motverka detta. Stress är ofta relaterad till skoluppgifter och därför erbjuder fortfarande skolan "frukostmatte" på torsdagar i 90 minuter. Programmen har infört lärarledd studietid för vissa klasser med syfte att minska stressen.

Elevernas vardagliga inflytande när det rör skolan i stort har denna systematik: klassråd - elevprogramråd - skol- och matråd.

Elevernas uppfattning kring eget ansvar och delaktighet i sin utbildning stämmer skolan av en gång under varje kurs. Här finns ett arbete att utveckla kring hur eleverna uppfattar att de är delaktiga. I den dagliga undervisningen visar de senaste siffrorna att 66,6% anser att de ges möjlighet till inflytande på arbetssätt och arbetsformer i undervisningen.

Kursutvärderingar genomförs av den enskilde läraren då kursen ska avslutas.

Verksamhetschef VuC poängterar att eleverna ska ges reella möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och ta ansvar för sina studieresultat enligt läroplanen för vuxenutbildningen. Även här betonar läroplanen vikten av vägledningsinsatser och att alla ska ha en individuell studieplan (Lvux12, kap 1).

Bakgrunden för de elever som studerar inom vuxenutbildningen är skiftande. För många kan det vara misslyckanden i tidigare skolår men även behov av att få en andra chans. Att åter börja studera kräver mycket och här behöver eleven få stöd med att planera, genomföra, presentera och utvärdera sina studier. För de som läser på distans innebär det att man själv styr i stor utsträckning över sina studier, men behovet av stöd är minst lika stort som för de som läser på plats med lärare.

I de enkäter som görs inom vuxenutbildningen upplever en majoritet av eleverna att de har kunnat påverka sin utbildning.

I samtliga ledningsgrupper för Yrkeshögskolans olika utbildningsprogram sitter representanter för de studerande tillsammans med skolledning och branschrepresentanter. Där deltar de aktivt i dialog om utbildningarnas innehåll och genomförande, får ta del av utvecklingsplaner på kort och lång sikt samt ges möjlighet att diskutera olika frågeställningar. De studerande vid Yrkeshögskolan har även ett tydligt ansvar för sina studieresultat och att själva ta aktiv del i undervisning och praktik för att nå godkända betyg.

Analys

Verksamhetschef förskola konstaterat att arbeta med barnen i mindre grupper är av betydelse även i arbetet inom detta målområde. En annan påverkansfaktor för resultatet är personalomsättning och sjukfrånvaro. Detta kan vara en bidragande orsak till pedagogers känsla av att barn riskerar att få minskat utrymme till att påverka och att vara delaktiga. Att introducera barnen i förskolans olika miljöer och material ger möjlighet till ansvarstagande. I och med detta få barnen ett ökat inflytande då pedagogerna kan vara mer tillåtande. Pedagogerna ser att det krävs att barnen får träna på att lämna förslag eller uttrycka sina åsikter för att de ska utvecklas och våga uttrycka sig även i andra situationer och dialoger. Att pedagogerna har varit lyhörda och relativt samspelade i vad som ska genomföras i planeringen och undervisningen har varit framgångsfaktorer för barnen, då de inte behövt bli osäkra på vad som sker och förväntas av dem samt att de känner att de får likvärdigt stöd från alla pedagoger.

Verksamhetschef grundskola ser en stor utmaning i att på bred front och med uppriktig vilja arbeta för att eleven äger sitt lärande. Inflytande förutsätter ansvar och vice versa. Då framtiden ter sig än mer osäker än någonsin är frågor om inflytande och delaktighet helt avgörande för såväl individen som dess samhälle. Att eleven ser sig själv som ansvarig för sitt lärande är en förutsättning för det livslånga lärandet. I de klassrum som är mest framgångsrika så fungerar även ansvar och inflytande utan att det för den skull benämns som just detta.

Verksamhetschef SoU:

Elevhälsan

I ett elevhälsoarbete utgör bedömningar och kartläggningar viktiga delar i analysen kring elevens behov av stöd, vilket också betonas inte minst i skollagen. Alla professioner arbetar utifrån individperspektiv och elevens delaktighet.

Att vara lyhörd, inlyssnande, tillmötesgående och skapa en tillitsfull relation till eleven är ovärderliga nycklar till ett framgångsrikt elevvårdsarbete. Viktigt också att eleven känner ansvar för och inflytande över att formulera sitt behov.

Elevens ansvar och inflytande behöver alltid anpassa till elevens ålder och förmåga. Om eleven känner ansvar och inflytande på rätt nivå ökar sannolikheten att insatsen lyckas.

Poängteras bör att elevhälsopersonalen inte äger ansvaret för läruppdraget i vardagen, utan arbetet fokuseras på frågor om lärmiljöer, samspel, relationer och i det utveckla ett gemensamt ansvar för elevens utveckling mot målen.

Modersmål

Modersmålet är inte med i årets ämneskoll. Anledningen till detta är att någon uppdelning inom olika språk inte förekommer för ämnet modersmål. Det medför att ett resultat för varje medarbetare inte kan utläsas och därmed inte följas upp i utvärdering och analys. Det behöver utvecklas. .

ENV / ENaT

Samarbete, kommunikation, inflytande och ansvar tränas under demokratiska former i teman. Genom utomhuspedagogik, i mötet med verkligheten, får eleverna möjlighet att använda olika sätt att lära sig på, de får upplevelser som leder till djupinläring och de utvecklar sin kreativitet. Utomhuspedagogik leder till att eleverna får inflytande över undervisningen.

Under läsåret har nästan 1700 elever genom ENaT fått prova laborativa arbetssätt och ca 100 lärare fått fortbildning kring detta genom att vara med på lektionerna och ibland själva prova med egna elever.

Under läsåret har ca 3000 elever fått prova ett utomhuspedagogiskt arbetssätt och ca 240 lärare har fått fortbildning kring detta genom att vara med på utomhuslektionerna.

Genom fortbildningen "Utomhuspedagogik på skolgården" (UPS) har ytterligare ett 20-tal lärare inspirerats att själva använda utomhuspedagogik i sin undervisning vilket gagnar deras elever.

Verksamhetschef VuC:

Många elever tar ofta på sig ett för stort uppdrag med både familj, arbete och studier. Studenterna måste ständigt få information kring vad det innebär att studera på hel- eller deltid. När elev läser en yrkesutbildning är eleven ofta mer motiverad än om enstaka kurser läses. Det innebär att avbrotten är färre på yrkesutbildningarna. Ofta har eleven även erfarenhet av yrket, Många jobbar parallellt med studierna. Det kan vara länge sedan eleven studerade och det tar då tid att komma in i studier igen.

En stor del av Yrkehögskolans verksamhet bygger på att det finns ett systematiskt kvalitetsarbete som följs upp av både anställd personal, av ledningsgruppens arbetslivsrepresentanter, styrande myndighet samt av studerande.

Åtgärder

Verksamhetschef för förskolan:

Rektorerna uttrycker ett behov av att de behöver fördjupa sig ytterligare vad det gäller barns delaktighet och inflytande. Det finns planer på att initiera en forskarcirkel inom detta område. Vidare planeras gemensam fortbildning gällande förskolans demokratiuppdrag, barns rätt till en likvärdig förskola samt fördjupning kring barnkonventionen.

Verksamhetschef grundskola:

Fördjupad dialog i såväl rektorsgrupp som ute på skolorna. Arbetet är igång och trots att det är ett prioriterat område är det svårt att beskriva enskilda insatser. Rektorsgruppen arbetar med att förtydliga vad vi egentligen menar med elevansvar och elevinflytande: Hur ser vi att det förekommer och i vilken omfattning? En viktig åtgärd är att då ansvar och inflytande uppstår i lärandesituationer verkligen benämna det så att eleven förstår vad begreppen står för. Ett arbete med forskningscirkel är initierat tillsammans med FoU-enheten.

Verksamhetschef SoU:

Elevhälsans professioner framhåller vikten av att hela tiden vara medveten om elevens grad av ansvar och inflytande utifrån dess förutsättningar vid olika insatser. Hur man kan arbeta skiljer sig utifrån legitimations- och dokumentationskrav. Kuratorer kan friare arbeta med t.ex. samtalsstöd än psykologer och skolsköterskor, då kuratorssamtal inte behöver dokumenteras på samma sätt.

Enhetschef för modersmål kommer att med varje medarbetare fastställa att de har kunskap och verktyg för att kunna utföra bedömningsarbete och att kunskap finns om innehållet i läroplanen för att kunna göra kopplingar mellan andra och femte kapitlet när det gäller elevers

ansvar och inflytande.Handledning kommer att ges till de medarbetare som inte har möjlighet att delta på utbildningsdagar och hjälp att påbörja planerings arbete med tydligare planering enligt läroplanen.

ENaT och ENV beskriver ett fortsatt utvecklings- och kvalitetssäkringsarbete när det gäller att skapa och genomföra intresseväckande teman kopplade till läroplanen. Under denna rubrik handlar det om att utveckla demokratiska, kreativa och mångskiftande lärmiljöer. Nya innovativa teman skapas i dialog med lärarna. Nätverket blir här en viktig plattform för dialog.

Nya arbetsformer provas. Skolor ska uppmuntras att köpa in material för att med stöd av ENaT göra egna ”ENaT lådor”. ENaT tar fram materiallistor med inköpsrekommendationer. Information om att lärarna kan låna Naturskolans material för egna uteaktiviteter stärks.

Lärarna ges stöd och kompetensutveckling så att användningen av utomhuspedagogik ökar i Enköpings grundskolor. En informationssatsning görs mot lärarna med utskick och film om hur utomhuspedagogik kan träna elevernas förmågor i olika ämnen.

Satsningen på samarbetsprojekt med enskilda arbetslag utifrån viljan hos pedagogerna att utveckla sin Utomhuspedagogik på skolgården (UPS) fortgår.

Rektor gymnasiet:

Fortsatt arbete kring elevernas ansvarstagande för sin egen utveckling och utbildning. Att erbjuda lovskola för samtliga program ger eleverna ytterligare en möjlighet att ta hand om hela sin studiesituation. Vidare behöver studieträningen vidgas och levandegöras för samtliga program.

En elevkår har skapats och samarbetet behöver stärkas och utvecklas. Samtidigt fortsätter samarbetet med skolrådet.

Att enbart 66,5% av eleverna anser att de är delaktiga kring arbetssätt och arbetsformer visar att diskussion behöver föras med eleverna kring vad delaktighet är och hur det ska uppnås.

Verksamhetschef VuC:

Informationen till eleverna behöver bli bättre om vad det innebär att läsa på distans och vad heltidsstudier innebär. Även om man läser på distans innebär det mycket självdisciplin. Att synliggöra studievägledarnas betydelse mer i hela organisationen och att hitta nya vägar för information är av betydelse för att eleven ska välja rätt och nå sina mål. Därmed ökar elevernas möjligheter till inflytande och ansvar.

Redan under föregående års kvalitetsarbete kunde **förvaltningen** ringa in elevers delaktighet som ett prioriterat utvecklingsområde. Att hitta former för forskningscirkel i samarbetet med FoSam är därför i process inom FoU. Det handlar inte i första hand om brist på barns och elevers delaktighet, utan mer om att fördjupa förståelsen för detta breda och komplexa uppdrag.

4 Skola/förskola och hem

Nuläge och resultat

Under följande rubrik följs förskolans (Lpfö18 2.4) och grundskolans (Lgr11 2:4) samarbete med hemmen upp.

Verksamhetschef förskola poängterar att ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavarna är en förutsättning för att barnen ska utvecklas rikt och mångsidigt. Varje

förskola arbetar för att göra vårdnadshavare delaktiga i utbildningen genom att exempelvis erbjuda utvecklingssamtal, daglig kontakt vid lämning och hämtning, olika varierade forum för samråd. Synpunkter på verksamheten tas emot och enheter rapporterar även ett påbörjat arbete med att upprätta förväntansdokument. Rektorer rapporterar att det i vissa fall kan vara svårt att intressera vårdnadshavare och där har de försökt att hitta och göra på andra sätt för att öka intresset. Framträdande är vikten av barnets introduktion till förskolan. När svårigheten med att få föräldrar att komma till utvecklingssamtalen uppkommit erbjöds istället telefonsamtal och närvaron ökade.

Verksamhetschef grundskola

Samtliga grundskolor rapporterar att de har väl fungerande samarbeten och kontaktytor med hemmen. Skolorna erbjuder sedvanliga föräldrarådsmöten och utvecklingssamtal. Den gemensamma plattformen "Infomentor" tillsammans med GSE-"Google suits for education" ger vårdnadshavare en god möjlighet att formativt följa sitt/sina barns utveckling.

Analys

Verksamhetschef förskola rapporterar att förskolorna i hög grad har ett fungerande samarbete med hemmen. En utmaning är hur förskolan kan bli en än mer intressant arena för vårdnadshavare att vara delaktig i. Att undersöka vidare hur förskolan kan öka intresset hos vårdnadshavare är angeläget. Att kommunicera vårdnadshavares egen förväntan av förskolan och vad vårdnadshavare faktiskt kan förvänta sig av förskolan kan vara ett sätt att närma sig detta. Hur väl förskolan tydliggör och kommunicerar sitt uppdrag till vårdnadshavare är en viktig förutsättning i arbetet med vårdnadshavares möjlighet till delaktighet.

Verksamhetschef grundskola rapporterar att skolorna skiljer sig åt angående hur väl de behärskar och använder sig av såväl "Infomentor" som "GSE". Även inom den egna skolan, mellan olika lärare skiljer sig användandet åt. Det är ett förbättringsområde som ägs av respektive rektor. Allt fler skolor arbetar med att skapa digitala kontaktytor då dessa uppskattas mer än de traditionella föräldramötena – Allt fler vårdnadshavare förväntar sig en personligt utformad kontakt med fokus på det egna barnet.

Åtgärder

Inom ***förskolan*** prioriteras implementering av lärplattformen Infomentor samt kollegialt utbyte gällande detta område mellan rektorerna.

Inom ***grundskolan*** fokuseras fortsatt utvidgning och förbättring av föräldrars möjlighet till insyn genom befintliga plattformar.

5 Skolan och omvärlden/utbildningsval - arbete och samhällsliv

Nuläge och resultat

Detta avsnitt följer upp verksamheternas statliga uppdrag. För förskolan finns inget uppdrag under denna rubrik. För övriga verksamheter finns uppdraget beskrivet i läroplanerna; Lgr 11 2:6 Skolan och omvärlden, Lgy 11 2.4 Utbildningsval-arbete och samhällsliv och Lvux 12 2.2 Utbildning och samhällsliv.

Till det statliga uppdraget knyts också det kommunala uppdraget.

"Alla elever och studerande får vägledning och stöd utifrån sina egna behov och förutsättningar"

Indikator:

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen elever i årskurs 9 som upplever sig trygga i valet av gymnasieprogram	81 %	90 %	80 % <	80 % >

Vi kan konstatera att vi är på rätt väg enligt indikatorn.

Verksamhetschef grundskola rapporterar att samtliga skolor nu har en plan som omfattar 2.6 Skola och Omvärld. Planen beskriver aktiviteter ända från förskoleklass till år 9. Det fokus rektorsgruppen haft på området har givit resultat. Det är svårt att beskriva faktiska resultat utifrån det som läroplanen beskriver. Grundskolan har för första gången inventerat år 9 elevernas känsla av trygghet inför det egna gymnasievalet. 81 % av eleverna upplever sig "Helt säkra" alt. "Ganska säkra". Det som påverkat elevernas val mest har varit Studiebesök (24 %), Den egna familjen (23 %), Den egna uppfattningen (21 %) samt Studie- och Yrkesvägledare (14 %).

"Arbetsökande i Enköping får stöd att etablera sig på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning."

Indikator:

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andel av Jobbcentrums deltagare som skrivs in på vuxenbildning efter 6 månader	20 personer (10 %)	50 %	40 % <	40 % >

När det gäller denna indikator är utmaningarna stora.

Verksamhetschef VuC beskriver hur Jobbcentrums deltagare ofta står långt ifrån arbetsmarknaden och motivationen och även förmågan till studier är ofta låg. Många har dåliga erfarenheter från skoltiden och självförtroendet är lågt, man tror sig inte klara av att studera. Handläggare och coacher arbetar ständigt med att stärka individens tro på sig själva och skapa en positiv inställning till studier.

Det finns flera anledningar till att mätetal "andel" blir missvisande, likväl är inte heller indikatorn speciellt bra formulerad gällande de som går till studier inom vuxenutbildning.

Indikatorn mäter idag först och främst mot det antal deltagare som finns på Jobbcentrum totalt (ca.200). Det är viktigt att veta att många av deltagarna vid Jobbcentrum inte är kvalificerade för vuxenutbildning (ca 50 deltagare av 200). Av resterande 150 deltagare finns en stor andel som inte har förmåga att studera på grund av olika anledningar.

Gällande målet blir även det missvisande då det för varje deltagare behöver utföras en bedömning om de har förmåga eller förutsättningar för studier. Med nuvarande tolkning av indikatorn har 20 deltagare gått vidare till studier av ca.200. Det ger en andel om 10 %. Men då är det viktigt att läsa det resultatet med vetskap om att långt ifrån alla 200 deltagarna hade varit kvalificerade eller haft förmåga att studera.

En indikator som istället mäter mot hur stor andel av Jobbcentrums deltagare som kvalificerar sig till vuxenutbildning och har förmåga att tillgodogöra sig studier hade varit mer relevant. Det gäller även en indikator som mäter hur många av dessa som går till vuxenutbildning.

Indikator:

Indikator	Nuläge 2020	Uppnått 2023	På rätt väg	Ej uppnått
Andelen inskrivna på Jobbcentrum som går från försörjningsstöd till studier, praktik eller arbete inom tolv månader	37,5 %	100 %	50 % <	50 % >

Denna indikator visar att vi ännu inte är på rätt väg.

Verksamhetschef VuC

Av de 120 personerna som uppbär försörjningsstöd, har 45 fått arbete eller börjat studera. Det utgör 37,5 %.

Vuxenutbildningens uppdrag är att förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier. Vuxenutbildningen ska förmedla sådana kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället. Vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Även målet med utbildningen kan variera kraftigt. Därför måste utbildningen anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och möta varje elev utifrån hans eller hennes behov och förutsättningar. Vuxenutbildningen ska stödja de elever som under sin studietid har behov av att kombinera utbildning och arbete. Flexibilitet ska alltid eftersträvas när det gäller utbildning och det kan handla om plats för utbildningens genomförande, tid, studietakt, studieform och sätt att lära. (Lvux 12, kap 1).

Varje elev ska ges möjlighet att uppnå kraven för att få en yrkesexamen eller uppnå kraven för en högskoleförberedande examen, enligt läroplanen. En elev i vuxenutbildningen ska även ges möjlighet att kombinera studier i flera av de skolformer som ingår i vuxenutbildningen. Det förutsätter att det finns en nära samverkan mellan de olika skolformerna.

Inom vuxenutbildningen i Enköping har under våren 2020, 11 elever inom SFI kombinerat sina studier med studier på grundläggande nivå och läst matematik och engelska. 30 elever har kombinerat sina studier och läst på både grundläggande och gymnasial nivå. När det gäller yrkesutbildningar så krävs det ofta svenska, svenska som andra språk, engelska och matematik på grundläggande nivå innan eleven börjar sin yrkesutbildning, vilket innebär att behovet av att kombinera studier i olika skolformer inte alltid är så stort.

Det är alltid den enskilda individen som bestämmer vad man önskar för utbildning. Studievägledarna kan och får endast informera om rådande arbetsmarknadsläge, inte påverka valet av yrkesval.

Yrkeshögskolan i Enköping har ett nära samarbete med Vuxenutbildningen samt verksamheter som hör till arbetslivet, andra yrkeshögskolor samt universitet och högskolor. Det är en förutsättning att arbetslivet agerar medfinansiärer till Yrkeshögskoleutbildning vilket kräver kontinuerlig dialog mellan arbetslivsrepresentanter och utbildningsanordnare.

Rektor gymnasiet beskriver att det finns ett årshjul där studie- och yrkesvägledarnas aktiviteter för att arbeta mot målen framgår. (Mestadels aktiviteter för nationella programmen) SYV arbetar med enskilda samtal för elever löpande under året. De har även ett nära samarbete med Försvarsmakten samt universitet och högskolor i regionen och anordnar besök där varje år. I år ställdes besöken in på grund av Corona. Flera av våra program jobbar nära sina respektive branscher via branschråd, och vissa program har samarbeten med högskolor/företag. Vägledarna arbetar med att stärka elevernas självkännetid genom enskilda samtal och gruppvägledande aktiviteter. De samtalar även med eleverna om vidare

studier, framtidens arbetsmarknad och efterfrågan/tillgång på kompetens. De har även samtal med eleverna kring individuella val, inriktningsval samt val av programfördjupning. Här kan de stödja eleverna till strategiska val för behörighet till vidare studier. De informerar alltid elever som går på yrkesprogram att de har möjlighet att välja kurser för grundläggande behörighet till högskolan. De har studieträning med elever för att främja motivationen, samt bistår med hjälp för studieplanering. På introduktionsprogrammen så arbetar SYV väldigt mycket med klargöranden av svenska utbildningssystemet, möjligheter i form av olika former av vuxenutbildning, och arbetsmarknad. SYV-gruppen håller sig uppdaterade kring förändringar på arbetsmarknaden och inom skola genom att delta i SYV-kalendariet (anordnas vid några tillfällen per år, konferenser med flera olika föreläsare). De har även gått en normkritisk utbildning genom RFSU och SYV som arbetar mot introduktionsprogrammen har även gått skolverkets utbildning inom normkritisk vägledning det senaste året, samt skolverkets kurs som anordnades för arbete mot språkintröduktion och karriärvägledning. De håller även kontakt med olika aktörer, i form av folkhögskolor eller företag och organisationer som vill komma i kontakt med våra ungdomar. Dessa bjuds in till vårt café där de kan få möta våra ungdomar och informera om deras verksamheter.

På samtliga yrkesprogram sker kontinuerliga samtal kring framtidens möjligheter inom respektive branscher. APL är en bärande del av yrkesutbildningar. Lärlingsmöjligheten som Handelsprogrammet erbjuder innebär en direkt koppling till yrkeslivet.

På de högskoleförberedande programmen förbereds eleverna successivt för högre studier.

WGY är en i riket framstående skola beträffande UF där vi år efter år vinner priser.

Analys

Verksamhetschef grundskola konstaterar att enkäten visar att en mycket stor del av eleverna upplever sig trygga i sitt gymnasieval. Huruvida trygghet inför det egna gymnasievalet går att koppla till högre andel elever med gymnasieexamen är dock tveksamt. Vuxenvärldens förväntningar på unga människor behöver valideras och kopplas till hur vuxenvärlden själv förhåller sig trygghet och val, till exempel val av elleverantör eller pensionsfond. Skolans roll är att erbjuda eleven bästa möjliga insyn i de faktiska möjligheter som finns samt vad som krävs för att lyckas med det eleven föresatt sig.

Rektor gymnasiet konstaterar att WGY bedriver ett mycket väl fungerande arbete med att försöka koppla elevernas studieval mot framtida karriärval. En stor utmaning i Sverige är att många elever söker sig till högskoleförberedande program utan egentliga avsikter att studera vidare efter avslutade gymnasiestudier. Detta trots att WGY erbjuder samtliga elever som väljer ett yrkesprogram att inom ramen för 2500 poäng kunna erhålla behörighet till högskola. Innan Coronas ankomst var utsikterna att få arbete i Enköping mycket goda för eleverna. Utifrån denna iakttagelse är det olyckligt att inte fler elever väljer yrkesförberedande program.

Samarbetet med grundskolan och grundskolans SYV är väldigt viktigt då information till eleverna minskar felval och vilja att byta program. Samarbetet med samtliga grundskolor är gott, men kan utvecklas.

SYV på WGY arbetar mycket brett och nära eleverna under deras samtliga år på WGY.

Arbetet med UF (ung företagsamhet) är väldigt framgångsrikt på WGY. Här erbjuds även elever på IM att välja gymnasiekurser som handlar om UF. Åtskilliga av våra elever på skolan arbetar tillsammans med de skickliga lärarna inom området och samarbetet med det lokala näringslivet är mycket gott.

Verksamhetschef VuC konstaterar att efterfrågan på yrkesutbildningar på gymnasial nivå är stor och ökar. Inom vuxenutbildningen i Enköping sker undersköterske- och barnskötarutbildning via Hermods och på distans. De som har behov av att läsa med lektioner gör det via andra kommuner. Den praktiska trädgårdsutbildningen sker i Yrkeshögskolans regi. Övriga yrkesutbildningar köps av andra kommuner.

Kostnaderna för yrkesutbildningar varierar stort, allt ifrån ca 25 000 för en undersköterskeutbildning på distans till 150 000 för en VVS utbildning. Kommunen får statsbidrag och för att få statsbidraget måste kommuner samverka för att kunna söka medel och kommunerna måste själva finansiera utbildning i minst samma omfattning i årsstudieplatser som den utbildning som bidraget lämnas för, förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning.

Detta innebär att alla inte kan få en yrkesutbildning, den som har minst utbildning ska prioriteras. Tidigare skolbakgrund, arbetslivets aktuella och förväntade kompetens samt kännedom om arbetsmarknadens villkor är viktiga och ofta komplicerade delar i valet av framtida yrkesval. Här spelar studievägledarna en viktig roll inom vuxenutbildningen.

Idag söker sig inte speciellt många av Yrkeshögskolans studerande vidare till studier efter avslutande arbete. Det beror till största del på att utbildningsformen har som mål att få människor till arbete och att den utformas i så stor utsträckning tillsammans med ett aktivt arbetsliv.

Åtgärder

Verksamhetschef grundskola:

Fortsatt arbete med att inkludera eleverna i de aktiviteter som är kopplade till planen för ”Skola och Omvärld”. Dialog i rektorsgruppen och på enheterna (lärare och elever) utifrån de aktiviteter som påverkat elevernas gymnasieval mest. Dialog med ”Ung företagsamhet” kring samverkan redan inom grundskolan.

Rektor gymnasiet:

Det är önskvärt att få utveckla och fördjupa samarbetet med grundskolorna för att fler elever ska välja det program de helst önskar och har goda förutsättningar att lyckas inom samt för att förbereda eleverna inför gymnasiestudierna.

Fokus på att fortsätta det framgångsrika arbetet med UF samt att försöka locka fler elever från IM att våga sig på UF.

Utveckla SYV:s stöd för eleverna.

Arbeta aktivt för att öka elevantalen inom de program som idag har utrymme för fler elever och som i många stycken ger mycket goda utsikter för arbete efter avslutad utbildning.

Fortsätta samarbetet med försvarsmakten samt universitet och högskolor.

Arbeta aktivt för att fler elever från IM ska kunna erbjudas företrädesvis yrkesutbildningar.

Verksamhetschef VuC:

Behovet av studievägledare är stort inom vuxenutbildningen. Därför är det angeläget att se över behovet att anställa ytterligare en.

Den ekonomiska sidan är viktig. Om kommunala medel saknas kommer VuC inte kunna erbjuda utbildning. Önskan finns att ha fler yrkesutbildningar på plats, men det är svårt att få ihop en hel grupp med studerande och då inte ekonomiskt försvarbart att ha utbildningen på plats.

VuC behöver se över hur de ökade behoven av vuxenutbildning, till stor del till följd av coronapandemin, ska mötas.

Den stora andelen lärande i arbete är positivt för de studerande vid Yrkeshögskolan, liksom den täta kontakten med arbetslivsrepresentanter. Arbetslivets deltagande i form av undervisning och LIA-placeringar är mycket berikande ur utbildningssynpunkt och skapar värdefulla nätverk för de studerande.